

ODNOSI MED SPOLOMA:

UVOD:

Izraz spol – moški ali ženski se nanaša na biološko določene razilke med človeškimi bitji, ki se pač rodimo kot ženska ali moški. Spola se razlikujeta po primarnih in sekundarnih lastnostih. Primarne lastnosti so spolni organi, zunanji in notranji. Sekundarne lastnosti pa so višina, oblika telesa, stopnja in tip poraščenosti,...

Toda biti ženska ali moški ne pomeni samo bioloških razlik. Potrebno in pomembno je zato razlikovati med spolom kot biološko kategorijo in tem, kar spol družbeno in kulturno pomeni. Biti ženska ali moški pomeni vključuje različna pričakovanja glede vedenja, različne dejavnosti, ... Včasih se ljudje začudijo če vidijo žensko, ki vozi avtobus, letalo ali vlak. Ljudjem pa se zdi čudno tudi če vidijo moškega ki dela v vrtcu ali pa v porodnišnici, kot babničar. Nekateri ljudje celo ne dovolijo svojim otrokom obiskovati vrtca, ker je tam vzgojitelj.

SPOLNA DISKRIMINACIJA:

Spolna diskriminacija je nekako obravnavanje ljudi glede na njihov spol in se kaže vsaj v naslednjem:

- ♥ Tudi v družbah kjer se normativno, formalno priznane enake pravice za oba spola, imajo ženske še vedno manjše možnosti za uresničevanje le-teh.
- ♥ Ženske so zaposlene in torej delajo za plačilo zunaj doma, so večinoma dvojno obremenjene: še vedno je razširjeno prepričanje, da je gospodinjenje in skrb za družinske člane ženska vloga.
- ♥ Ženske so v večjem obsegu, kot moški zaposlene na nižje vrednotenih in slabše plečanih delovnih mestih.

ŽENSKO IN MOŠKI-DRUŽINA IN DELO:

Vloga moških in žensk v času industilizacije se oblikuje v smeri izoblikovanja moške in ženske identitete. Moški naj bi deloval v javni sferi: zaposlitev izven doma, politika,... Ženske pa naj bi delovale v zasebnem življenju: družinsko življenje, gospodinjenje, skrb za druge, materinstvo,...

ALI SE POLOŽAJ ŽENSK IN MOŠKIH SPREMINJA?

Dovolimo si previdno domnevo, da se. Kljub neenakopravnemu položaju za zaposlovanje ženskam le prineslo večjo samostojnost, neodvisnost, samozaupanje, samozavest,... Mogoče smemo po nekaterih premikih na področju gospodinjskega in družinskega dela sklepati da to ni večna vloga žensk, ampak da to zmorejo tudi moški. Prav tako tudi ženskam dejstvo da so zmožne opravljati moške poklice. Zlasti mladim moškim se vidi da postopoma prevzemajo gospodinjska opravila in se več ukvarjajo z otroki.

SPREMINJANJE ODNOSOV MED SPOLOMA SKOZI ČAS:

Tudi v primitivnih družbah je obstajalo družbeno razlikovanje, temelječe na delitvi dela: moški imajo ugodnejši družbeni položaj kot ženske, starejši imajo prednost pred mlajšimi; uspešen lovec ali priden obdelovalec zemlje si utegne pridobiti več ugleda. Primitivne družbe so torej temeljile na družini. Ta lastnost je torej ključ njihovega organiziranja.

Prve starodavne države (Asirski, Hetitski, Egipčanski in Perzijski) imperij so bile teokratske, kar pomeni da je vladne posle v veliki meri nadziralo duhovništvo. Postopoma so se pojavljali civilni oblastniki, katerih moč je slonela na poveljevanju vojske. Iz navedenega sledi, da so posle opravljali moški, ženske pa so bile podrejene.

Tudi v srednjem veku je bil položaj žensk podrejen. Še le v 19. Stoletju pa se je položaj žensk začel izboljševati.

FEMINIZEM:

Feminizem je gibanje za pravice žensk, za njihovo ekonomsko, družbeno in politično emancipacijo. Njegovi začetki segajo v 18. stoletje, v čas ko so se v zahodni Evropi začele širiti ideje enakosti in svobode. Feminizem kot gibanje se je še bolj razmahnil v drugi polovici 19. Stoletja. Poleg volilne pravice zahtevajo ženske tudi enake možnosti izobraževanja, enak dostop do delovnih mest, enako plačilo za enako delo. V feminističnih gibanjih s konca 19. Stoletja in začetka 20. stoletja je mogoče zaslediti razcep med meščanskim in delavnim ženskim gibanjem. Kljub temu pa so dosegle svoje cilje.

ZAKAJ IMAJO MOŠKI ŠE VEDNO VEČJO DRUŽBENO MOČ?

To izhaja še iz prazgodovine, kjer so bili moški lovci. Ženske so bile nabiralke. Lov je bil bolj cenjen, ker predstavlja meso redko in težje dostopno dobrino. Kasneje so moški odgovorni za pripravo zemljišč in njihovo obrambo. Moški sklepajo tudi politične in ekonomske vezi z drugimi skupinami.

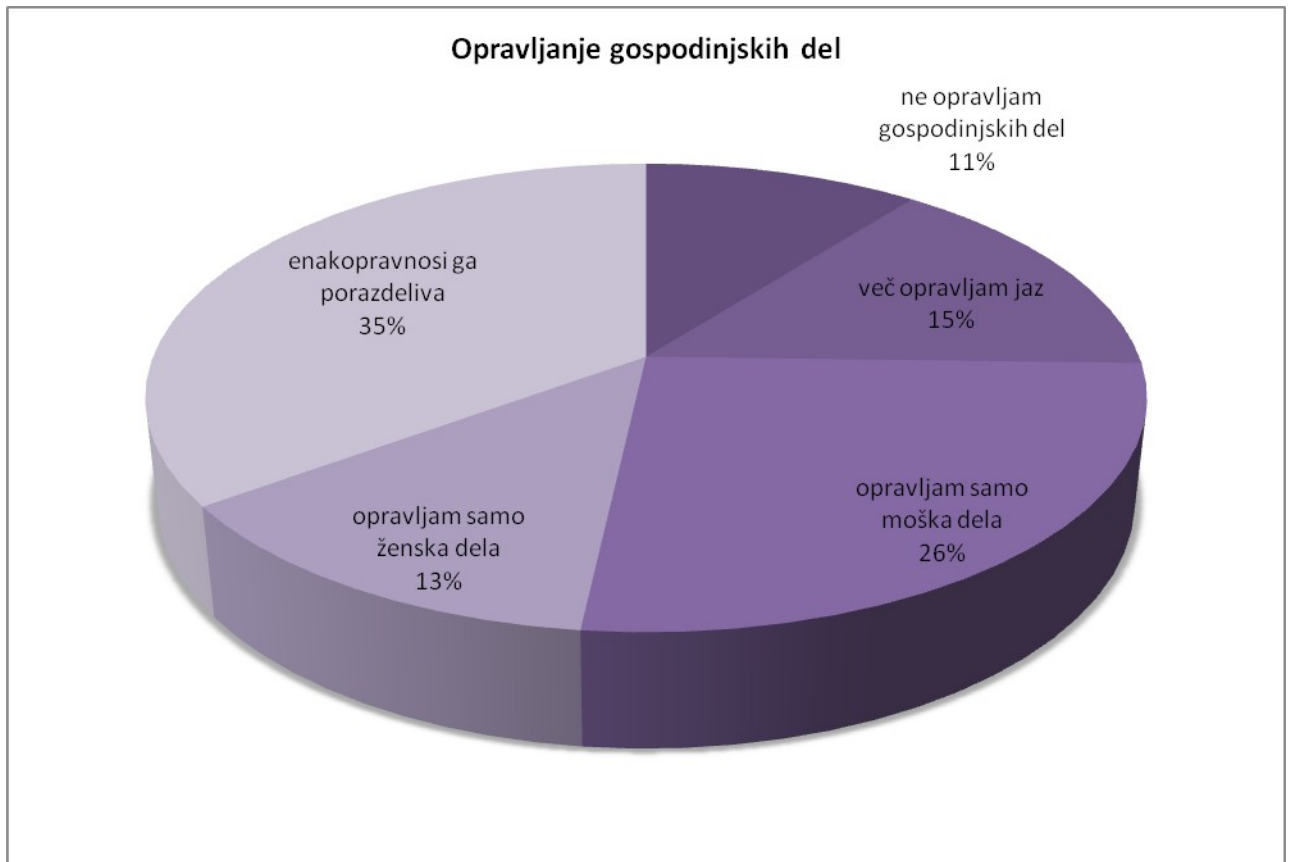
RAZPRAVA:

- ♥ Živela je ženska. V službi je bila zelo pridna. Vse je naredila uspešno. Na enakem položaju je bil tudi moški. Moški je bil zelo pameten. Nekega dne se je šef odločil, da bo nekoga povišal v poddirektorja. Odločil se je da bo izbral moškega.
- ♥ Zakaj mislite da je direktor zaposlil moškega?
- ♥ Ali mislite da se ta dogodek dogaja še danes?

ANKETA:

Naredili sva anketo. Ločeno so glasovali moški in ženske. Vprašanje je bilo:

- ♥ Kako si pri vas doma razporedite gospodinjska dela?
- ♥ Možni odgovori: enakopravno, več naredim jaz, ne opravljam gospodinjskih del, opravljam moška dela, opravljam ženska dela
- ♥ Kaj mislite kakšni bodo rezultati?

Opravljanje gospodinjskih del

ne opravljam
gospodinjskih del
6%

